

A-PBT-A-9/2014. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **S-né dr. G.G.** (xxx) által képviselt **V-né P.S-nek** (yyy, a továbbiakban: Kérelmező) az **K&H Bank Zrt. (1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 9., a továbbiakban: pénzügyi szolgáltató)** ellen benyújtott kérelmére indult pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2014. január 23. napján megtartott folytatólagos meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja a pénzügyi szolgáltatónak, hogy adja ki a Kérelmező xxx forgalmi rendszámú gépkocsijára vonatkozó opciós jogának törlési nyilatkozatát a Kérelmező számára.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa ajánlja továbbá a pénzügyi szolgáltatónak, hogy fizesse meg a Kérelmező felé az xxx szerződésszám alatt létrejött deviza alapú kölcsönszerződés ügyleti kamatába beépített casco biztosítási díj összegére felszámított árfolyam-különbözet összegét 2011. november 15. napjától, valamint ezen időszaktól annak az egyes törlesztőrészek megfizetésétől a kifizetés napjáig számított, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerint számított törvényes késedelmi kamatát.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNB tv.) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl - az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül - akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület - a Kérelmező nevének megjelölése nélkül - jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét - legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével - nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését az MNB tv. 113. §-ának b) pontja, 116. § (1) és (4) bekezdése, valamint 119. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkezésre álló dokumentumok és a felek előadása alapján a következő tényállást állapította meg:

A Kérelmező 2006. november 24. napján xxx szerződésszám alatt deviza alapú kölcsönszerződést kötött a pénzügyi szolgáltatóval az xxx forgalmi rendszámú xxx típusú gépjármű finanszírozására. A kölcsönszerződés alapján a pénzügyi szolgáltató 4.401.000,- Ft összegű kölcsönt nyújtott a Kérelmezőnek a folyósítás napján érvényes 158,73 HUF/CHF árfolyamon, 27.726,33 CHF összegben. A kölcsönszerződés szerint a futamidő 120 hónap, az éves induló ügyleti kamatláb 11,50 %-os, a referencia kamatláb a 3 hónapos CHF LIBOR, melynek mértéke a szerződés aláírásakor 1,96 % volt. A kölcsönszerződés alapján a hitel visszafizetése 120 hónap alatt, - havi törlesztőrészlet 391,05 CHF - forintban történik. A fenti szerződés aláírásának napján a Kérelmező „nyilatkozat biztosítással kombinált finanszírozási termék igénybevételéhez” elnevezésű dokumentumban nyilatkozott, hogy a részére átadott finanszírozáshoz kapcsolódó biztosítási terméket áttanulmányozta, megismerte. A kölcsönszerződés szerint az xxx elnevezésű casco biztosítást a pénzügyi szolgáltató az xxx Biztosítóval kötötte meg, mely alapján az önrész 10 %, de minimum 90.000,- Ft, és az éves casco biztosítási díja 162.837,- Ft. A kölcsönszerződés 5. pontja alapján a felek megállapodtak abban, hogy a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség biztosítására a Kérelmező vételi jogot biztosít a pénzügyi szolgáltató részére, amely a kölcsönszerződés aláírásának napján lép hatályba és a Kérelmező pénzügyi szolgáltatóval szemben fennálló valamennyi követelése maradéktalan teljesítésével szűnik meg. A Kérelmező vállalta továbbá, hogy amennyiben a kölcsönszerződés futamideje az öt évet meghaladja, akkor az öt év lejártát megelőzően a pénzügyi szolgáltató felhívására, a felhívásban megjelölt határidőig, a kölcsönszerződés még hátralévő időtartamra újabb opciós szerződést köt.

A Kérelmező panasszal fordult a pénzügyi szolgáltatóhoz azzal, hogy a casco-t az egyes havi törlesztőrészletek összegébe is beleszámították, így a forintban meghatározott biztosítási díj után árfolyamkülönbözetet kellett fizetnie, továbbá a pénzügyi szolgáltató vételi jogával több, mint öt évet meghaladóan élt. A pénzügyi szolgáltató részletesen megválaszolta a Kérelmező panaszában leírtakat, egyebekben nem osztotta a Kérelmező panaszában megfogalmazott aggályait, és azokat elutasította. A Kérelmező nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató panaszt elutasító válaszlevelét és 2013. október 17. napján érkezett, majd 2013. november 05. napján hiánypótlással kiegészített kérelmével a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordult. Kérelmében előadta, hogy a pénzügyi szolgáltató a kizárólag forintban felmerülő biztosítási költségét szabálytalanul, változó devizaárfolyamon hárítja át. A Kérelmező kérte a biztosítási díj forintban történő elszámolását, a pénzügyi szolgáltató annak konkrét költségét érvényesítse. A Kérelmező kifogásolta továbbá, hogy az opciós szerződést öt év után új opciós szerződéssel meghosszabbították, amely álláspontja szerint jogellenes. A Kérelmező kérte a törzskönyv kiadását és a szabálytalanul meghosszabbított vételi jog gépjármű nyilvántartásból való törlését.

A Pénzügyi Békéltető Testület az MNB tv. 108. § (2) bekezdésének értelmében felszólította a pénzügyi szolgáltatót, hogy nyilatkozzon a Kérelmező kérelmében foglaltakra.

A pénzügyi szolgáltató a válasziratban előadta, hogy a Kérelmező nem rendezte a szerződésben megállapított fizetési kötelezettségeit, ezért a kölcsönszerződés 2013. július 25. napján felmondta. A futamidő során már korábban is sor került a szerződés felmondására, azonban mivel a Kérelmező az elmaradását a felszólításra rendezte, így a pénzügyi szolgáltató - méltányosságából - a szerződést ismételten hatályba helyezte. A Kérelmező által választott finanszírozási konstrukció Casco Maximum volt, melynek jellemzője, hogy a biztosítótársasággal csoportos biztosítási szerződés kötése történt, amelynek alapján a biztosító a finanszírozási szerződés hatálya alá tartozó, a finanszírozás fedezetéül szolgáló gépjárműre a finanszírozó kedvezményezettsége mellett casco biztosítási szolgáltatást nyújt. A Kérelmező a biztosítási szerződésben félként nem jelenik meg, az kizárólag a biztosítótársaság, valamint a vagyontárgy értékmegóvásában érdekelt finanszírozó, jelen esetben a pénzügyi szolgáltató, mint szerződő és kedvezményezett között jön létre. A biztosítási védelem kifejezetten csak a finanszírozási szerződés hatálya alatt áll fenn. A pénzügyi szolgáltató kifejtette, hogy a biztosítási díjat a csoportos biztosítás hatálya alá tartozó valamennyi egyedi szerződés figyelembevételével, kumuláltan fizeti meg a biztosítótársaságnak. Az adott finanszírozási szerződésre eső biztosítási díj nem kerül közvetlenül áthárításra a Kérelmezőre, azt a szerződés alapján realizált kamatbevételeiből gazdálkodik ki. Ennek érdekében az alkalmazott kamatszázalékot olyan mértékben állapítja meg, hogy a teljes futamidőre számított kamatbevétel a jövedelem elvárásnál túl fedezetet nyújtson a teljes futamidőre előírányzott biztosítási díj fizetési kötelezettségre, mint költségre is. Fentieknek megfelelően a biztosításkötésből eredő költség a finanszírozási szerződés teljes futamidejére porlasztásra kerül, és kizárólag a fizetendő kamat mértékében érvényesül. A havi törlesztőrészlet és annak elemei vonatkozásában nem mutatható ki összefüggés az ugyanazon szerződéssel kapcsolatos ugyanazon hónapra eső biztosítási díj összegével.

A standard ügyletek esetén a biztosítást saját költségviselése mellett az ügyfél köteles megkötni és fenntartani. A beépített biztosítással rendelkező konstrukciók esetében az ügyfél a standard ügyleteknél alkalmazotthoz képest magasabb kamatot fizet, azonban nem szükséges külön biztosítást kötnie, a biztosítási védelem a finanszírozás részeként a konstrukcióba beépítésre kerül. A szerződésben megjelölt éves biztosítási díj összeg nem a Kérelmező által a biztosításra tekintettel ténylegesen megfizetendő összeget jelöli, hanem a finanszírozási szerződésbe épített biztosítás szerződéskötéskori piaci értékét, annak érdekében, hogy a Kérelmező azt összehasonlíthassa a szerződéskötéskor a piacon fellelhető casco biztosítások díjával. A finanszírozás kamata a biztosítási díj esetleges változásával összhangban nem változik, a Kérelmezővel szemben a futamidő során a szerződéskötéskor megállapított kamat kerül felszámításra. A biztosítási díj futamidő alatt történő esetleges megemelkedésének kockázatát a finanszírozó viseli. A Kérelmező a futamidő során bármikor élhetett volna konstrukcióváltás lehetőségével, erre vonatkozó kérdését első ízben csak 2013. szeptember 3-án kelt levelében fogalmazta meg. A konstrukcióváltás szerződésmódosítással jár, melynek feltétele azonban minden esetben a szerződéssel kapcsolatos lejárt tartozások maradéktalan megfizetése. A pénzügyi szolgáltató előadta továbbá, hogy nem járt el jogellenesen, amikor a szerződés megkötésekor alapított vételi jog lejártát követően felhívta a Kérelmezőt a vételi jogot alapító szerződés ismételt megkötésére. Tekintettel arra, hogy a Ptk. rendelkezései szerint opciós jogot

öt évre lehet kötni, így a kölcsönszerződés a futamidő ötödik évétől fedezetlenné válna, a fedezet pótlása érdekében a futamidő ötödik évének lejártát megelőzően történt a felhívás az opciós szerződés változatlan feltételekkel történő ismételt megkötésére. Amennyiben a Kérelmező elzárkózott volna az opciós szerződés megkötésétől, lehetőség van egyéb fedezet (készfizető kezesség, zálogjog) felajánlására is. A pénzügyi szolgáltató álláspontja szerint a törzskönyv a kölcsönszerződés teljes futamideje alatt a birtokában marad a kölcsönszerződés 5.9 és az ÁSZF 5.5 pontja szerint.

A 2013. december 17-én megtartott meghallgatáson a Kérelmező fenntartotta kérelmét, hivatkozott arra, hogy a kezességvállaló nyilatkozat alapján, az opciós szerződés öt éves lejártá után is volt fedezete a kölcsönszerződésnek. A Kérelmező úgy nyilatkozott, hogy szeretné tudni a tartozása pontos összegét, annak casco részét, mivel a fennálló tartozása egyösszegű megfizetésén gondolkodik, a gépjárművet szeretné megtartani.

A pénzügyi szolgáltató képviselője fenntartotta a válasziratban foglaltakat, a biztosítási díj a kamatban jelentkezik, így be van építve a havi törlesztőrészletbe. Fenntartotta azt az álláspontot, hogy az új opciós szerződéssel meg lehet hosszabbítani a vételi jogot, az ilyen gyakorlatot a PSZÁF sem kifogásolta. Az eljáró tanács elnöke a meghallgatás elhalasztását rendelte el azzal, hogy további nyilatkozattételre és kimutatások becsatolására hívta fel a pénzügyi szolgáltatót.

A 2014. január 23. napján megtartott folytatólagos meghallgatást megelőzően a pénzügyi szolgáltató eljuttatta a kért dokumentumokat az eljáró tanácshoz és a Kérelmezőhöz, melyben megerősítette korábbi álláspontját a casco biztosítással kapcsolatban és nyilatkozott arról, hogy a csoportos biztosítás díját forintban fizeti a biztosítótársaság részére. A pénzügyi szolgáltató beadványához csatolta a Kérelmező fennálló tartozására vonatkozó részletes, jogcímenkénti kimutatást, a Kérelmező szerződésével kapcsolatos díjakat tartalmazó hirdetményt, a kamatváltozásról szóló kimutatást, a Kérelmezőnek küldött egyenlegértesítőket és a 2013. évi fizetési felszólító leveleket. A pénzügyi szolgáltató egyebekben úgy nyilatkozott, hogy a korábbi válasziratában tett jogi álláspontja változatlan, a Kérelmező számára további engedményt nem kíván tenni, a gépjármű visszabirtoklásáról már lemondott.

A Kérelmező kérelme az alábbiak szerint **alapos**.

Az eljáró tanács megállapította, hogy a kölcsönszerződéshez kapcsolódóan a Kérelmező a 2006. november 24. napján kelt „*nyilatkozat biztosítással kombinált finanszírozási termék igénybevételéhez*” elnevezésű okirat aláírásával nyilatkozott, hogy a casco biztosítási szolgáltatás termékét választotta, a kölcsönszerződés 4.1 pontja alapján hozzájárult ahhoz, hogy a pénzügyi szolgáltató, mint szerződő és díjfizető a finanszírozott gépjárműre vonatkozóan teljes körű casco biztosítást kössön. A kölcsönszerződésben rögzítették a casco biztosítás éves díját is.

Az eljáró tanács a pénzügyi szolgáltató nyilatkozata alapján megállapította, hogy a kölcsönszerződés keretében finanszírozott gépjárműre megkötött casco biztosítás díját a pénzügyi szolgáltató beépítette a kölcsön ügyleti kamatába, amelyre a futamidő alatt a törlesztőrészlet részeként felszámította az árfolyam-különbözet.

Az eljáró tanács rá kíván mutatni, hogy a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 2011. évi CXLVII. törvény 23. §-ával megállapított, és 2011. november 15. napján hatályba lépett 210. § (5a) pontja kimondja, hogy *„a fogyasztóval kötött deviza alapú hitel-, vagy kölcsön szerződések esetében a pénzügyi intézmény kizárólag azokat a költségeket és díjakat számíthatja fel devizában, amelyek az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban állnak, ide értve a kamat jellegű kezelési költséget és a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással kapcsolatos költséget, amennyiben a hitelintézetet terhelő biztosítási díj is deviza alapú”*.

A Hpt. hivatkozott rendelkezése meghatározza továbbá, hogy mi nem számolható fel a fogyasztó számára devizában, nevezetesen *„a szerződéskötéssel, a levelezéssel, a kimutatások és igazolások előállításával, az ügyfelek látogatásával, a hitel monitoringgal, a felmondással, a fedezet értékbecslésével és cseréjével, a szerződés módosításával, a nem a deviza alapú hitel- vagy kölcsöntartozás mindenkori összegéhez igazodó hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással, továbbá a hitelszerződés ügyintézésével és a kapcsolódó hitelszámla lezárásával kapcsolatos díj és költség”*.

Az eljáró tanács értelmezése szerint a gépjárműre megkötött casco biztosítás díja, mint hitelfedezeti biztosítási szolgáltatással kapcsolatos költség vehető figyelembe, mely nem tartható nyilván és nem számítható fel devizában (kivéve, ha a hitelintézetet terhelő biztosítási díj is deviza alapú).

Mindezen túlmenően a beépített casco biztosítási szolgáltatás díja, nem értelmezhető az adott szerződés teljesítésének és fenntartásának érdekében a deviza forrás megszerzésével közvetlenül kapcsolatban álló költségnek sem.

A fentiek szerint egyértelműen megállapítható, hogy az az eljárás, mely szerint a pénzügyi szolgáltató a casco biztosítás díját oly módon hárította át a Kérelmezőre, hogy azt a havi törlesztő részletben (kamatban) érvényesítette, a Hpt. 210. § (5a) bekezdésének 2011. november 15. napjától hatályos rendelkezéseivel ellentétes.

Fontosnak tartja kiemelni az eljáró tanács, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés, valamint a pénzügyi szolgáltató az eljárás során tett nyilatkozatából egyértelműen megállapítható, hogy a kölcsön fedezetét képező gépjárműre megkötött casco biztosításnak a kölcsön kamatába beépített díját a pénzügyi szolgáltató a biztosító részére forintban fizette meg. Mivel a nevezett casco díjjal kapcsolatban a pénzügyi szolgáltatónak igazolhatóan és nyilvánvalóan nem merült fel devizában refinanszírozandó költsége, erre figyelemmel az az eljárás, hogy a nevezett költségre a pénzügyi szolgáltató árfolyam-különbözetet számol el, nyilvánvalóan nem áll összhangban a közvetített szolgáltatásként nyújtott casco biztosítás természetével. Az adott pénzügyi körülmények között, az adott helyzetben a casco biztosítás díjának devizában történő elszámolása a pénzügyi szolgáltató oldalán kétséget kizáróan árfolyamnyereséget eredményezett, amelyet a Kérelmező fizetett meg.

A fentiek alapján a Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a rendelkező részben foglaltak szerint a casco díjra vonatkozóan felszámított, és a pénzügyi szolgáltató felé ténylegesen megfizetett árfolyam-különbözet visszafizetésére, valamint annak Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti kamatai megfizetésére hívta fel a pénzügyi szolgáltatót, tekintettel arra, hogy a Hpt. 210. § (5a) bekezdését megállapító az otthonvédelmi intézkedésekkel kapcsolatos egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXLVII. törvény hatályba lépésének napjára.

A felek között létrejött kölcsönszerződés 5.10 pontja szerint:

„A vételi jogot alapító megállapodás a Kölcsönszerződés aláírásának napján lép hatályba és a vételi jog gyakorlását követően, illetőleg akkor szűnik meg, amikor az Ügyfél Kölcsönszerződésből eredő, Kölcsönnyújtóval szemben fennálló valamennyi követelése maradéktalanul megtérült. Abban az esetben, ha a kölcsönszerződés futamideje az aláírásától számított öt évet meghaladja, az Ügyfél vállalja, hogy a Kölcsönnyújtónak a futamidő 5 évének lejártát megelőzően tett felhívására, a felhívásban megjelölt határidőig a Kölcsönnyújtóval a kölcsönszerződés futamidejéből még hátralévő időtartamra újabb opciós szerződést köt. Az opciós szerződés ismételt megkötésére irányuló kötelezettség teljesítésének elmulasztása a Kölcsönszerződés azonnali hatállyal történő felmondásához vezethet.”

A kölcsönszerződés megkötésének napján a felek által aláírt készfizető kezesség vállalási szerződés szerint a kezes visszavonhatatlanul és feltételek nélkül készfizető kezességet vállalt a Kérelmező szerződésszerű teljesítéséért.

Az eljáró tanács nem fogadta el a pénzügyi szolgáltató azon érvelését, hogy nem jogellenes az öt éves vételi jog lejártát követően újabb opciós szerződés kötése. A Ptk. 374. § (2) bekezdése alapján: *„A visszavásárlási jogot legfeljebb öt évre lehet kikötni; az ezzel ellentétes megállapodás semmis.”*

Az eljáró tanács álláspontja szerint a pénzügyi szolgáltató jogellenesen hívta fel a Kérelmezőt az öt éves opciós szerződés leteltét követően az újabb opciós szerződés megkötésére, hiszen a kezességvállalási szerződés biztosítékot nyújtott a kölcsön fedezetére. A 2011. december 14. napján megkötött vételi jog alapítására szóló szerződés fentiek okán nem felel meg a Ptk. előírásainak.

Az eljáró tanács elfogadta a pénzügyi szolgáltató azon álláspontját, hogy a törzskönyv a kölcsönszerződés futamideje alatt a birtokában marad a kölcsönszerződés 5.9 és az ÁSZF 5.5 pontja szerint. Az eljáró tanács rámutat arra, hogy a törzskönyv kiadására vonatkozó igény jogilag és gyakorlatilag is elválhat az opciós jog törlése iránti kérelmezői igénytől.

Az eljáró tanács a Kérelmező jelen eljárásban a tartozása összegszerűségére tett észrevételét nem vizsgálta, mivel a Kérelmező egyáltalán nem határozta meg, hogy a pénzügyi szolgáltató által készített kimutatást milyen összegben nem fogadja el, annak pontosan mely tételeit kifogásolja.

Az eljáró tanács a Kérelmező 2014. január 23. napján, a jelen határozat kihirdetését követően érkezett beadványát a döntés meghozatalánál nyilvánvalóan nem tudta figyelembe venni, illetőleg arra a pénzügyi szolgáltató képviselője értelem szerűen a meghallgatáson nem tudott nyilatkozni.

Tekintettel arra, hogy a pénzügyi szolgáltató a konkrét ügyben úgy nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezésként nem fogadja el, ezért az eljáró tanács a fentiekben írottak alapján a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2014. február 03.

dr. Sándor Roland s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Gáll Tamás s.k.,
az eljáró tanács tagja

Rajki Klára s.k.,
az eljáró tanács tagja